

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NÁZEV ŠKOLY:	Gymnázium Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794, příspěvková organizace
VZDĚLÁVACÍ OBLAST:	Matematika a její aplikace
VZDĚLÁVACÍ OBOR:	Matematika - 6. ročník ZŠ a odpovídající ročník víceletých gymnázií
TÉMA:	Dělitelnost přirozených čísel
AUTOR:	Mgr. Jakub Staniek
DATUM:	6. 5. 2013
NÁZEV A ČÍSLO PROJEKTU:	Učíme se pro život v 21. století CZ.1.07/1.5.00/34.0629
OZNAČENÍ VÝUKOVÉHO MATERIÁLU:	VY_32_INOVACE_MA.ST.13

Anotace:

- *Žáci si pomocí interaktivního pracovního sešitu osvojí pojem nejmenší společný násobek a naučí se hledat společné násobky dvou čísel. Žáci sami doplňují cvičení přímo na tabuli a odkrývají pole s otazníky.*
- *Tento výukový program lze využít při frontální výuce v učebnách s interaktivní tabulí (PC-dataprojektor-interaktivní tabule).*
- *Dále lze zpřístupnit materiál žákům jako pdf soubor pro domácí přípravu.*

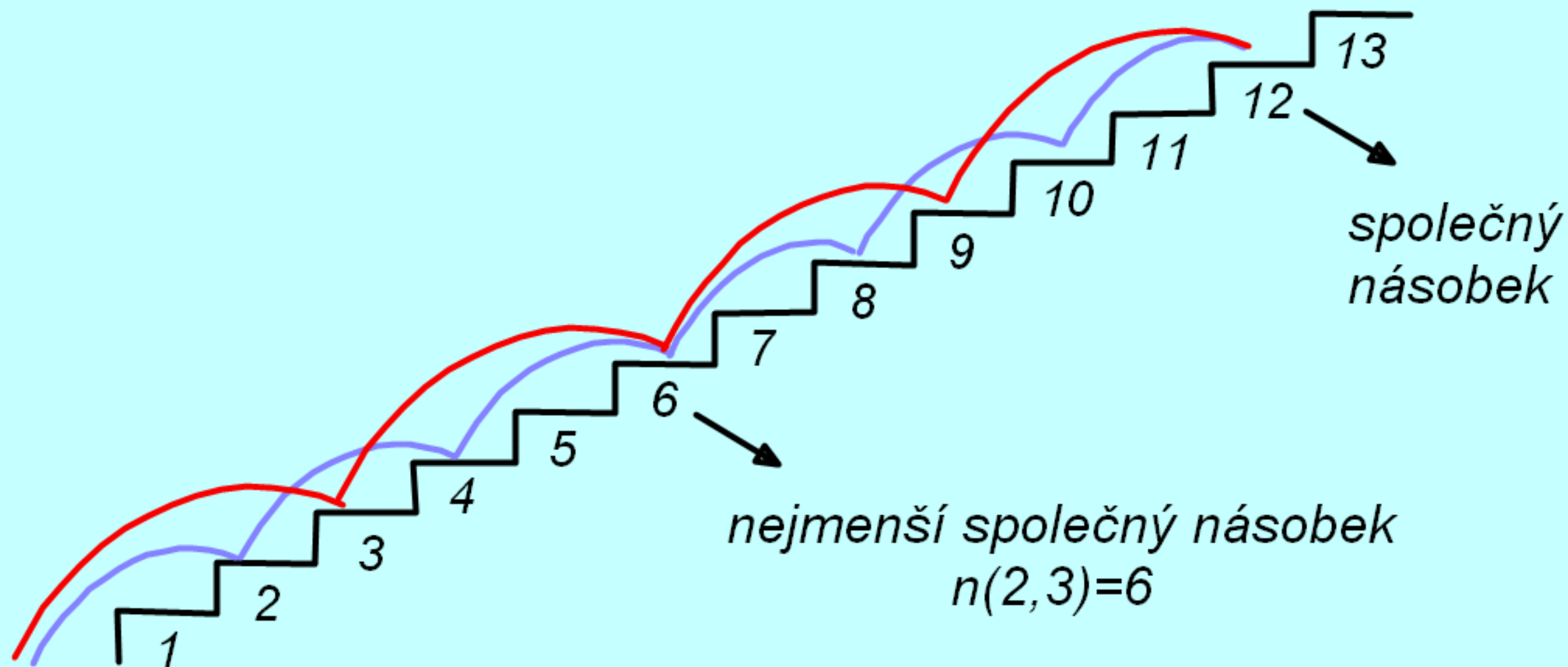
FORMY VÝUKY: Hromadná výuka.

PŘEVLÁDAJÍCÍ KLÍČOVÉ KOMPETENCE: Klíčové kompetence k učení, klíčové kompetence k řešení problémů.

VAZBA NA ŠVP: Školní vzdělávací program pro osmileté gymnázium - nižší gymnázium - učební osnovy MATEMATIKA - prima - dělitelnost přirozených čísel.

společný násobek

Martin a Jarda závodili v běhu do schodů. *Martin* bral schody po dvou, *Jarda* po třech. Na které schody skočili oba?

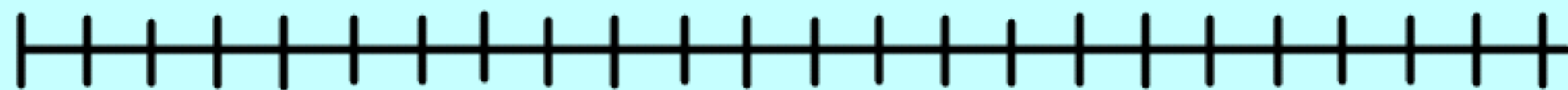
DEFINICE

Nejmenší společný násobek dvou nebo více čísel je nejmenší číslo, které je těmito čísly dělitelné.

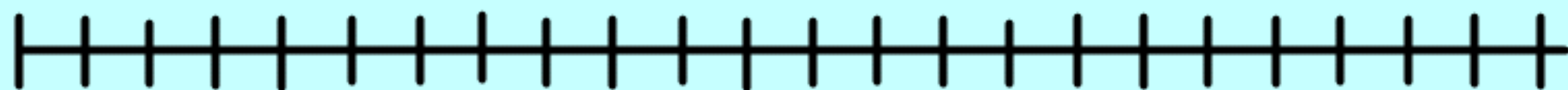

Pomocí zaznamenání na číselné ose urči první tři společné násobky těchto čísel a označ nsn!

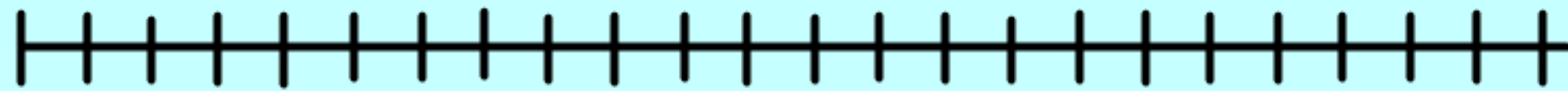
a) 2 a 4

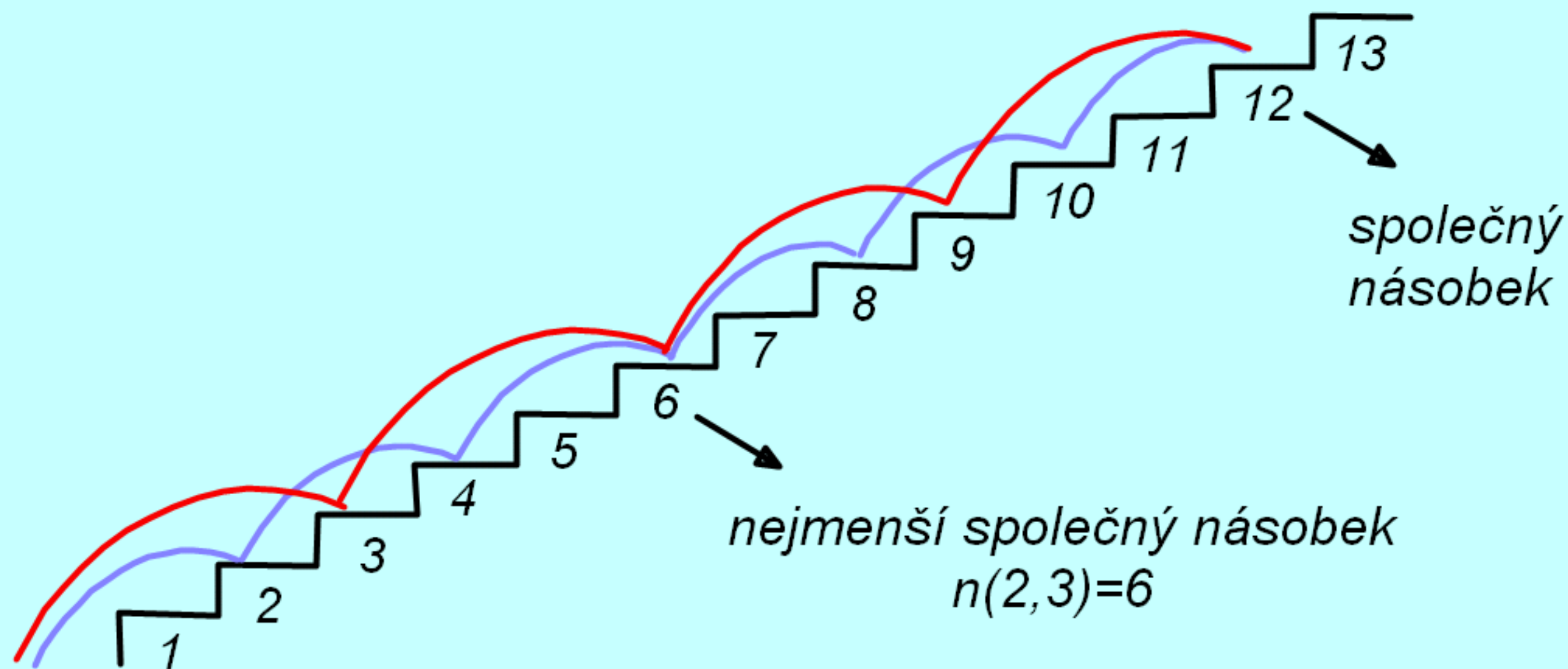
b) 2 a 3

c) 5 a 3

Vzpomeňme si na schody...

Urči nejmenší společné násobky!

a) $n(2,5)=$

b) $n(4,8)=$

c) $n(7,3)=$

d) $n(2,3,5)=$

Jak jste postupovali?

Co když narazíme na složitější čísla?

např. $n(18,24) =$

bud'to postupujeme známou metodou a zkoušíme násobky většího z čísel:

24, 48, 72, 96, 120, 144 ...

???

Proč toto pravidlo platí?

Kdybychom vynásobili obě čísla, tak dostaneme společný násobek!

→ $18 \cdot 24 = 432$ *toto je společný násobek*

Není však jisté, zda je nejmenší!

Zjistili jsme, že v obou rozkladech na prvočíselný součin se objevují čísla 2 a 3. Zkusme tedy vydělit násobek 432 součinem těchto dvou čísel!

$$432 : (2 \cdot 3) = 72$$

Jak postupujeme?

- 1. Rozložíme součin všech čísel na součin prvočísel.*
- 2. Vybereme si jeden prvočíselný rozklad, zpravidla největšího čísla, a ten porovnáváme s rozkladem dalšího. Ta čísla, která se v obou rozkladech neopakují, připíšeme k vybranému rozkladu.*
- 3. Takto postupujeme, až porovnáme všechny zbývající rozklady čísel s námi tvořeným rozkladem a nakonec vynásobíme námi vytvořený rozklad.*

Vypočti:

$$1) n(84, 108) =$$

$$2) n(35, 50) =$$

$$3) n(24, 18, 12) =$$

$$4) n(60, 24, 42) =$$

Zdroje a software:

- *ODVÁRKO, Oldřich; KADLEČEK, Jiří. Matematika [2] pro 6.ročník základní školy. Praha: Prometheus, 2012, ISBN 978-80-7196-414-8.*
- *matematické příklady - vlastní tvorba - Mgr. Jakub Staniek*
- *ActivInspire - pro interaktivní tabuli ActivBoard*